

papiergeschiedenis nederland

Nieuwsbrief Nr. 05

september 2009

Beste Papierliefhebber,

Themadag 2009 over Kwaliteit

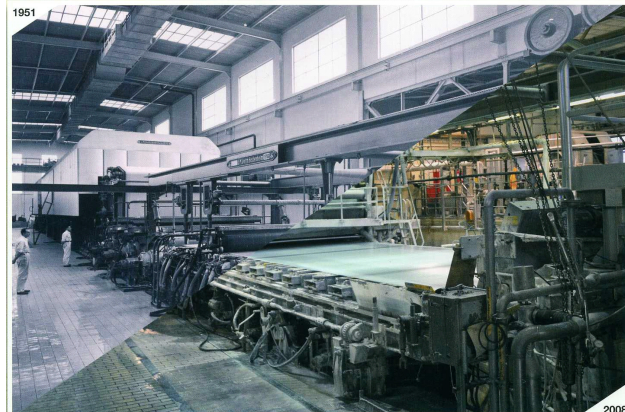
Op 6 mei heeft de themadag 2009 plaatsgevonden bij Crown van Gelder te Velsen-Noord. Het was een geslaagde dag met goede lezingen en een interessante kijk, middels een rondleiding in de fabriek. Één van de weinige echt Nederlandse papierfabrieken die er nog bestaan. Het verslag van deze dag en de presentaties kunt u terugvinden op onze site www.papiergeschiedenis.net

Sappi

Door Sappi Maastricht is een interessant boekje uitgegeven over het bestaan van de PM5. Deze papiermachine is in 1951 in gebruik genomen heeft tot 19 december 2008 gedraaid. Deze uitgave geeft in woord en in een groot aantal beelden de geschiedenis van de machine weer. Een waardige herinnering aan dit stuk industrieel erfgoed.

Belangstellenden kunnen deze speciale uitgave opvragen bij Jos Marchal,

archivaris van Papierfabriek Sappi, e-mail: jos.marchal@sappi.com

Phoenix

Door een aantal vrijwilligers van de filmgroep "Dubbel 8" is een mooie DVD gemaakt over de historie van de strostof-fabriek Phoenix die in het Veendam heeft gestaan. In de film wordt een beeld gegeven van het ontstaan tot aan de ondergang van de fabriek. Ook dit is een belangrijke bijdrage aan het levend houden van de historie van de papier en kartonindustrie. De film is te verkrijgen bij het Veenkoloniaal Museum in Veendam voor Euro 17,50 + verzendkosten.

Daling productievolume en omzet Nederlandse papier- en kartonindustrie in 2008

De financiële crisis en de economische recessie hebben ook impact op de Nederlandse papier- en kartonindustrie. De mate van invloed ervan verschilt voor de productgroepen: grafische papieren, papier en karton voor verpakkingsdoeleinden en hygiënische papieren. Zo is het totale productievolume in 2008 ten opzichte van 2007 met 8% afgenomen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de sluiting van Stora Enso Berghuizer Papierfabriek te Wapenveld in het jaar 2007 en door sluiting van twee fabrieken in Nederland van het concern Favini in 2008. De omzet is in dezelfde periode met 13% gedaald. Meer informatie? Mail naar m.willemsen@vnp-online.nl

Museum van papierknipkunst

In Westerbork is het werk van historische maar ook hedendaagse (inter)nationale knipkunstenaars te bewonderen in het museum van papierknipkunst.

De geschiedenis van de papierknipkunst kunt u met eigen ogen bewonderen en ervaren door zelf aan de slag te gaan met knippen! Knipsters begeleiden bezoekers bij de eerste stappen, tevens zijn er lesboeken te koop. Meer informatie? www.museumvanpapierknipkunst.nl

Het bestuur van Papiergeschiedenis Nederland wil in de komende Nieuwsbrieven een aantal deelnemers aan de stichting zich nader voor te laten stellen, waarbij hun bemoeienis met de activiteiten op het gebied van "papiergeschiedenis" ook naar voeren komen. Als eerste komt Jos Marchal aan het woord, de archivaris van papierfabriek Sappi in Maastricht.

Kennismaken met Jos Marchal

Mijn naam is Jos Marschal, geboren op 13 april 1951 te Sint Truiden(België). Op 25 september 1972 begon ik bij de papierfabriek van KNP Lanaken (België), nu eigendom van Sappi. Op 1 september 1995 werd ik bedrijfsarchivaris bij Sappi Maastricht. Graag wil ik beknopt mijn werk(plek) voorstellen.

De archiefbewaarplaats bevindt zich in een van de oudste bedrijfspanden van Sappi Maastricht. Niet, zoals men zou verwachten, in een kelder maar wel op een bovenverdieping.

(Er bestaat een leuke website, www.maastricht-1867.nl, over een stadsmacquette in opbouw. Daarin staan foto's over een afgewerkt deel over de binnenhaven met de papierfabriek uit 1867. In het hoge gebouw verticaal tegenover de binnenhaven werk ik nu.)

Archiefstukken plaatsen pal onder een plat dak heeft gevolgen. Er is alleen airco in mijn kantoor.

De bewaarplaats zelf warmt in de zomermaanden soms op tot meer dan 40 graden. 5 Jaar geleden trachtte ik dit te minderen door aluminiumfolie te kleven op de ramen. Het helpt een beetje. Die folie dient ook om het daglicht, dat winter en zomer onbepaald binnenvalt, te weren.

De opslagcapaciteit bedraagt ruim 2 kilometer. In houten rekken staan papieren documenten meestal nog in hun originele ordners of soms in archiefdoosjes. Dit is een semi-dynamisch archief. De stukken worden nog geraadpleegd door de oorspronkelijke archiefvormers zelf: de papierfabrieken van Maastricht, Nijmegen, Lanaken en het Europese Sappi-hoofdkantoor te Brussel.

Historische stukken zitten in zogeheten portefeuilles, kartonnen omslagen met bruine imitatie lederen band als blijvend restant na het verval van de originele waarde van documenten.

Historische archieven vormen “aan de bron zelf” lijkt ideaal. Maar dat is hier helaas niet zo. Mijn hoofdverantwoordelijkheid is immers het beheren van documenten met *originele* waarde.

En voor **alle** logische en fysieke handelingen is er welgeteld één vaste medewerker: ik zelf.

Agenda

- 6 en 7 september Kreavak in de Rijnhal te Arnhem. Meer informatie? www.aws.nl
- 4-6 oktober Paper & Convenience Show Autotron te Rosmalen.
- 17 – 19 november European PaperWeek door CEPI in Brussel. Meer informatie? www.cepi.org

Wanneer u vragen of opmerkingen heeft kunt u ons bereiken via e-mailadres: info@papiergeschiedenis.net, of via de Koninklijke VNP in Hoofddorp.

Met vriendelijke groeten,

Jan Hein Banner
Secretaris Papiergeschiedenis Nederland